

Ἐξακολούθησε, ὥστόσο, νὰ διαβάσει, δίχως νὰ προσέχει τί διαβάζει. Ἐβλεπε τὰ γραμμάτια νὰ περνούν μπροστά του, σὰ τοὺς κερκούς τῆς μεγάλης ἀλωπίδας, χωρὶς ἀρχὴ καὶ νόημα καὶ τέλος.

Κι' ὅταν ἤρθαν οἱ προϊτάμενοί του, καὶ θέλησε νὰ τοὺς πᾶει κάποια ἔγγραφα, καὶ νὰ τοὺς ἐξηγήσει τὴ σημαίονση—εἶδε πὼς δὲν τοῦ ἦταν δυνατὸν.... Τὸ μισαλοὺν γύριζε ἄλλοι, γύριζε στὴν πρῶτὴν τοῦ σκέπη, καὶ δὲ μπορούσε νὰ τὸ παθαρχήσει, δὲ μπορούσε, παρ' ὅλες τῆς προσπάθειάς, νὰ τὸ φέρει στὴν κανονικὴ γραμμὴ.

Οἱ ἄλλοι του συνάδελφοι, πρόσεξαν, κι' αὐτοὶ τὴν ταραχὴ του. Κάποιος τοῦ εἶπε νὰ γυρῆται ἄδεια, καὶ νὰ πᾶει νὰ ἔξουραστῆ. Φανόταν ἔτσι γλοιώδης κι' ἀρηρημένος, πὼς κι' ὁ ἴδιος ὁ προϊτάμενός του. βλεπόντας τὴν τρεμιούλα τοῦ χερσὶ του, θέλησε νὰ μάθει τί συμβαίνει.

—Τίποτα, εἶ' ἐκείνος, κι' ἔπεσε πάλι μετὰ τὰ μούτρα στὴ δουλειά. Ἄλλὰ γράμματα, ψήφια κι' ἀριθμοὶ, χοροπηδούσαν ἀδιάσπαστα μπροστά του.

Κι' ὅλ' αὐτὰ ἐν ὄψει ἦσαν σὰ μάτια του, κι' ἔβλεπαν ἓνα μεγάλο λόφο: νὰ τρέξει αὐτοὺν ἀμέσως, στὴ στιγμῇ, καὶ ν' ἀνέβει, ἀλλήλ' ἑνὴ μιά φορὰ, τὴ σκάλα! Ἐνωθε πὼς μὴ ὀνο ἀν κατ' ὄρθωνε ν' ἀνέβει ἀλλήλ' ἑνὴ μιά φορὰ τὴ σκάλα—ἡ καρδιά του διόρθωσε ξανά τὴν ἰσχύια της, δὲ λυγρόνταν ἄτ' τὸν ἐμάλλη... Ἐγνωθε πὼς ἂν ἀρχαυρούσε—ἂν δὲν ἔκανε εὐθύς, αὐτὸ τὸ πρῶμα—ὡς τὴ νύχτα, πὼς θὰ ξαναγυρῆ, τὸ μισαλοὺν τοῦ μπορούσε νὰ σαλέψουν...

Πῆγε, τότε, στὸν προϊτάμενό του, τοῦ εἶπε πὼς ἦταν ἀδιάθετος, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ φύγει. Ἐξείνωσ' τοῦδουσε τὴν ἄδεια ἀμέσως.

Βγήκε, τρέχοντας, τὴν πόρτα τοῦ γραφείου. Ἐίχε φρονέσει τὸ κατέλλο του ἀνάτοια, καὶ δὲν τὸ πρόσεξε αὐτό, παρὰ μόνον ὅταν βροθεῖν στὸ δρόμο. Ἦθελε, ἂν ἦταν δυνατὸν, νὰ βροθεῖ στὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ κάνει βήμα—νὰ τὸν ἀράξει κάποιος ἀπ' τὸ στέρο, καὶ νὰ τὸν οἶξει στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του, χωρὶς αὐτὸς νὰ κουνήθει διόλου....

Μόλις πατοῦσε τὸ πρῶτο σκαλοτάκι—πῶ-ξωρος—θὰ ἠπάγαζε ἀμέσως.... Ὅ! ἡ ἀγνῶνία του θὰ κάπαιε, θὰ ξαναρχόταν ἡ καρδιά στὸν τόπο της! Ἄλλὰ πρῶτοῦ συμβεῖ αὐτὸ τὸ πρῶμα—πρῶτοῦ τὸ πόδι του σ τ α θ ε ῖ στὸ σκαλοτάκι—δὲ θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ ἠυχάσει....

Πῆδηξε στὸ λεωφορεῖο. Μὰ αὐτὸς τραβοῦσε γι' ἄλλη γενοιά. Τὸ κατάλαβε, ὅταν εἶχε προχωρήσει. Κατέβηκε στὴ στάση, καὶ ξαναγύρισε νὰ βρεῖ τὸ τραίμ τῆς γενοιάς του.

Ἄλλὰ τὸ τραίμ ἀργούσε νὰ φανεῖ. Κάθε λεπτό τοῦ φανόταν διόλοκληρος αἰώνας. Ἐπαύθηκε, πρόβαλε τὸ τραίμ πὼς λαχταρούσε. Ἀνέβηκε σ' αὐτό, καὶ πῆρε θέση. Προσαυθοῖσε νὰ συγκρατηθεῖ, νὰ μὴ δείχνει τὴν ἀδυναμία του. Ἐίχε τὴν ἀσθησιὰ πὼς βλοῖ, τώρα, γυροῦ του, ἡ ξαίριαν τὸ παρὰ τῆς νηχῆς του.

Τὸ τραίμ γέμισε κόσμο, ἀλλὰ ποὺ ἀργά. Τίποτα δὲ βάδιζε κατὰ τὴ θέλησή του, καὶ μετὰ τὸ δικό του τὸ ρυθμό. Κανένας τώρα δὲν βασόταν γύρω του. Ὁ εισαράτορας ἄναιε τὸ παγγάρο του, κι' ὁ οδηγὸς κατέβηκε γιὰ νὰ πᾶει νερό, στὸ γενοιακό τὸ καρενεῖο.

Τελωσάντων, γύρισε στὴ θέση του, καὶ τὸ τραίμ ἔξαιρησε. Πῆγανε σιγά, μετὰ τρανταγμοῦ, σταρῶντας κι' αὐτιά, σὲ κάθε στρώσιμο, καθὼς τραβόταν ἀπάνω στὶς γομαίμες. Καὶ σὲ κάθε στάση σταματοῦσε, γιὰτὶ κάποιος, διαρῶς, σὲ κάθε στάση, ἐπιστοῦσε καὶ νὰ κατεθεῖ. Κι' βλοῖ τοὺς κατέβηκαν ἀργά, καὶ δίχως βία—τόσο, πὼς τοῦ φάνηκε πὼς τόκωναν ἐπιτήδες, ἐπειθεῖ ἔχανε μπεῖ στὸ μισωτό του, κι' ἔπαιζαν, τώρα, μετὰ τὴν ἀγνῶνία του, μετὰ ἀπόλυτην σχεδὸν στανικη.... Ὡς κ' ἡ χρονηὶ αὐτῆς γυναικῆ, ἐκεῖ—κάτω, μετὰ τὸ καλῆθι, καὶ τὰ τέσσερα παιδιὰ, τόκωνε ἐπιτήδες, κι' ἐκείνη, δίχως ἄλλο, καὶ κατέβηκε μ' ὅλη τὴν ἰσχύια της, τόσο πὼς κι' ὁ εισαράτορας, στὸ τέλος, ἀγανάχτησε, καὶ τῆς ἔκανε, κι' ἐκείνος, παρατήρηση....

Κ' ἔπειτα, στάσεις στὶς διασταυρώσεις, ἀνωπνοῦ ὅσπου νῦθετ' ἄλλο τραίμ, δύσκολα ξαναγῆματα, σὺν προμελετημέναι....

Κι' ὅσο πλησίαζε κατὰ τὴ γενοιά του, ὅσο οἱ γνώριμες γομαίμες προβάταν στὰ μάτια του, τόσο κ' ἡ ἀγνῶνία του ἄρχισε νὰ κοπάει. Ἡ τρεμιούλα τῆς καρδιάς του ἔπαιε, ξαναβόρνεσε σχεδὸν τὸν αἰσπὸ του. Καταλάβαινε πὼς ὅλ' αὐτὰ περνοῦσαν, πὼς ὅλες οἱ γελοῖες ὑποψήφες του, δὲν ἦταν, ἴσως, παρὰ φρικτὴ συνέπεια κάποιων ὀριμῶν κατασχρήσεων—κάποιων κατασχρήσεων ἀσπασοῦ κι' ἀγρυπτιῶν—ἀπ' τῆς ἀπείρας, ὁ λεπτός ὀργανισμὸς του, πρέπει νὰ ἦταν ἐμπροσθαίνος....

Κι' ἐπιτέλους, φάνηκε τὸ σπίτι του. Τὴν ἔπαιε ἔντελως ἡσυχία σὲ νῆμα.

ΣΤΑ ΠΕΤΑΧΤΑ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὅταν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καίθτανε στὸ Παρίσι ἓνα δράμα μετὰ τὸν τίτλο «Ἡ Μαύρη», ἡ ἠθοποιὸς πὼς ὑπεκρίνοτο τὴν ἠρώδια, ἔπαιε μετὰ τὴν ἀσπαστὴν πράγματι φροσῶτῆτα.

Υπέροχη ἦταν ἰδίως ἡ στιγμή τοῦ σκότωνε τὸν διαφθορέα της. Κατὰ τὴ στιγμῇ αὐτῇ, μὰ γυναικῆ τοῦ λαοῦ, πὼς καθότανε στὴν πλατεία, σημάθηκε ἀπὸ τὸ κάθισμά της καὶ φώναξε:

—Μιράβο! Μὴ τὸν λυπάσαι ἀγάλου! Ἐνε τέρως, ὅμοιο σὺν τὸν ἄντρα μου! Βόρα του!...

***

Τώρα τελευταία σ' ἓνα ἀπὸ τὰ λαϊκὰ θεάτρα τῶν Παρισίων καυζόντουσαν «Αἱ δύο Ὁρφανῆς».

Σὲ μὰ στιγμῇ τοῦ ἔργου, οἱ δύο ἀδελφοὶ, ὁ Ἰάκωβος κι' ὁ Πέτρος φρόνευσιν κι' ὁ Ἰάκωβος ἀρχίζει νὰ ξυλοσπῆ τὸν καπὸντοχο Πέτρο.

Ἐξαιρη, τὴ στιγμῇ αὐτῇ μὰ νέα ἀτ' τὴν πλατεία ὄφρησε στὴ σπρη κι' ἄρχισε νὰ χτυπᾷ φροσῆς τὸν ἠθοποιὸ πὼς ὑπεκρινότανε τὸν Ἰάκωβο, φροσῶτῆτος του:

—Νά, κῆρος!... Γιὰ νὰ μάθης ἄλλουσε νὰ φέρεσαι....

***

Ὅταν ἡ μῆς Μίλτων, ἡ διάσημος Ἀγγλῆ ἠθοποιὸς, ἦταν ἀνομία μωρηὶ καὶ ἀσπρη, ἔπαιε σὲ διάφορα λαϊκὰ θεάτρα.

Ἐνα βράδυ, στὸ Λίβερπουλ, ἰτεδύετο τὸ πρόσωπο μᾶς δυστυχισμένης ὄρφανῆς, τὴν ὁποία προσπαθοῦσε νὰ πωλησθῆ κάποιος πλούσιος ἔμπορος, ἂν δὲν τοῦ ἐπλήθωνε τὰ χερίματα πὼς τοῦ χροστωῦσε.

Ἡ ὄρφανῆ ἔπαιε καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὴν λυπηθεῖ, μὰ ἐπειθεῖ αὐτὸς ἦταν ἀνένδοτος, γύρισε πρὸς τὸ Κουνοὺν καὶ φώναξε:

—Ἐμένα δυστυχισμένη! Δὲν ἔχω στὸν κόμο κανένα νὰ με λυπάται!...

Ὁ ἔμπορος τότε τῆς ἔλεγε, ἀπὸ ἔργον πάντοτε:

— Πῶς! Δὲν ἔχεις κανένα νὰ ἐγγυηθεῖ γιὰ σενα;

Ἡ ἠθοποιὸς ἐφώνασε:

—Ὅχι, κανένα! Κανένα δὲν ἔχω!...

Ἐνα βράδυ ἄλλο, πρὶν προκρίσῆ τὴ ἠθοποιὸς ν' ἀποτελειώσῃ τὴ φροσῆ της, τρομεροῦς θόρυβος ἀκούστηκε στὸ ἰερακοῦ καὶ σὲ λίγο μὰ δυνατὴ φωνὴ ἀντήχησε:

—Ἐγὼ, ἐγὼ, μωροῦλα μου, ἐγγυώμα γιὰ σενα!...

Κατὰλῆροτο οἱ θεατὰ εἶδαν τότε νὰ πηδῆ ἐπὶ τῆς σπρηῆς ἓνας ναῦτης, ὁ ὁποῖος ζηρούσε σῶσει καὶ καλὰ νὰ ξυλοσπῆ τὸν... ἀπάρθρωτο ἔμπορο, τὸν ἠθοποιὸ δηλαδὴ πὼς ὑπεκρινότανε τὸν ἔμπορο, πρὸς μεγάλη... χαρὰ ὀλων σχεδὸν τῶν ἀφροσῶν, οἱ ὁποῖοι τὸ φώναζαν:

—Τοσῶσέ τον! Μὴν τοῦ ἀνίεις κόμοκαλο γερό!...

Ἐτρέξαν ἀμέσως βλοῖ οἱ ἠθοποῖοι ἀπὸ τὰ παρῶκῆματα, ἀλλὰ πὼς νὰ κρατηθεῖ ὁ ναῦτης. Ἦταν ἠθῆρο!...

Ἐδῆσε, δηγησιτὰ σχετικῶς στὰ Ἀπομνημονεῖματά της ἡ Μῆς Μίλτων, νὰ διακοπῆ ἡ παράστασις, καὶ κατέβαλε ὑπεραθρώπους προσπάθειας γιὰ νὰ πείσει τὸν ναῦτη αὐτόν, ὅτι δὲν διέτερχε κανένα κίνδυνο. Καὶ ἐπειθεῖ μὲν στὸ τέλος, ἀλλὰ μετὰ παρακολούθησε ὡς τὰ παραῶκῆματα, ἔτοιμος πάντοτε νὰ μωδ παρασῆχῃ τὴ γενοία ὑποπτηρεῖ του!...

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Δὲν κλαίω ὄσους πέθαναν καὶ μὴτ' ὄσους πεθαίνου, μὰ κλαῖω ἐκείνους ὁποῦ ζοῦν καὶ θάνατο προσιμένου.

Μετὰφρ. Ι. ΠΟΛΕΜΗ

—τόσο ἐντελῶς ἠουχαμένους, πῶνῶνος μὲν ἄξαιρη νηροσῆ, καὶ εἶπε νὰ μὴν κατεθεῖ διόλου— ἀλλὰ νὰ γυρῆσει στὸ γραφεῖο του, νὰ ξαναπᾶει κατ' εὐθείαν στὴ δουλειά του!...

Γι' αὐτὸ καὶ δὲν κατέβηκε στὴν στάση τοῦ σπιτιοῦ του. Ἐπειτα, ὄμως, ἔξαιρη, μετάνοια, καὶ θέλησε νὰ κατεθεῖ πὼς κάτω. Ἀφροῦ ἦταν φροσῶντος στὸ σπίτι του μωροσῆ, ἔπειτ' ἀπὸ τὴν ἀγνῶνία—πὶ θάχανε ν' ἀνέβει μὰ σταγμῇ!;...

Κ' ἐπειθεῖ ἡ ἄλλη στάση βροσῶκῶταν, τώρα, κάποιος μαροῦ, θέλησε νὰ πηθῆσει. Πῆδησε, μετὰ τὴν πλάτη πρὸς τὰ πῶσο. Ἐν' αὐτοκῶνιτο ἔχόταν ἀπὸ πῶσο. Πρὶν καταλάβῃ τί συμβαίνει ὀφρεβῶς, ἔνωσε κάπ πὼς τὸν χτύπησε στὴ μέση, καὶ τὸν ἔρριξε μετροῦματα στὸ δρόμο. Τὸ φρερό τὸν τίναξε μωροσῆ—κ' ἡ ὀδοα τοῦ πῆρε τὸ κεράδι!...

Ν. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Πῆρε τὴν ἐφημερίδα κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη...

